

Warszawa, 10 listopada 2020 r.
KL/528/365/DZS/2020

Pan

Jarosław Gowin

Wiceprezes Rady Ministrów

Minister Rozwoju, Pracy i Technologii

Szanowny Panie Premierze,

Z ogromnym zainteresowaniem i dużymi oczekiwaniami przyjęliśmy ogłoszony przez Komisję Europejską w dniu 14 października 2020 r. dokument „*A Renovation Wave for Europe - greening our buildings, creating jobs, improving lives*”. Wydaje się, że jego główne założenie - pobudzenie gospodarek krajów Unii Europejskiej poprzez inwestycje w termomodernizację budynków, jest w pełni popierane również przez Polskę. Oczywiście nie można zapominać, że inwestowanie w efektywność energetyczną w budynkach, ułatwi w dużym stopniu osiągnięcie równie ważnego celu – osiągnięciu neutralności klimatycznej Europy do 2050 roku.

Konfederacja Lewiatan w swoich raportach z 2020 roku: „Impuls energii dla Polski” i „Impuls dla Polski 2020-2022” jednoznacznie wskazuje ile gospodarka Polski może zyskać dzięki masowej termomodernizacji budynków. Mówi się w nich o stworzeniu 85.000 miejsc pracy, czy o tym, że: „Przyspieszona termomodernizacja budynków mieszkalnych (jedno- i wielorodzinnych), użyteczności publicznej oraz obiektów przemysłowych to najskuteczniejszy sposób na zmniejszenie zapotrzebowania na energię niezbędną do ogrzewania zimą i chłodzenia latem. Jej bezpośrednim efektem jest poprawa warunków mieszkalnych (komfort cieplny) i finansowych gospodarstw domowych (zmniejszenie kosztów) oraz poprawa jakości życia (czyste powietrze). Jest to także istotny czynnik ograniczania ryzyka ubóstwa energetycznego”.

Z informacji udostępnianych na stronach rządowych wynika, że już wkrótce powinny zakończyć się prace nad strategicznymi dokumentami w tym zakresie:

1. Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększenia Odporności – plan, który ma zawierać program reform i projektów strategicznych, o łącznym budżecie 57,3 mld EUR;
2. Długoterminową Strategią Renowacji Krajowych Zasobów Budowlanych – dokument, który szerzej uwzględni konieczność pobudzenia sektora budowlanego poprzez nowe inwestycje, które nie tylko przyczynią się do poprawy efektywności energetycznej, redukcji emisji CO₂, ale również wpłyną na poprawę i rozszerzenie rynku pracy, uruchomią przepływ środków finansowych i tym samym wpłyną pozytywnie na sytuację gospodarczą kraju.

Ponieważ oba dokumenty miały być udostępnione do konsultacji publicznych w IV kwartale 2020 r., chcielibyśmy zapytać o **konkretny termin skierowania ich do publicznej dyskusji**, jako że mają być one przedstawione Komisji Europejskiej w I kwartale 2021 r., a przy tak obszernych dokumentach warto zapewnić stronie publicznej trochę więcej czasu na możliwość przedstawienia merytorycznych uwag do nich.

Według naszej opinii oba te strategiczne dokumenty wiążą się ściśle z „*Renovation Wave...*”, a jej kluczowym elementem jest sprawa efektywnego finansowania przedsięwzięć termomodernizacyjnych. Dyskusja w tym zakresie wydaje się być najistotniejszym elementem prac w nadchodzących miesiącach i już teraz zwracamy się z prośbą o umożliwienie nam włączenia się w nią.

Załączamy również do niniejszego pisma nasze stanowisko, które zostanie rozesłane do polskich europarlamentarzystów, w którym omawiamy szczegółowo nasze podejście do dokumentu „*A Renovation Wave for Europe - greening our buildings, creating jobs, improving lives*”.

Deklarujemy pełną gotowość współpracy członków Konfederacji Lewiatan nad wypracowaniem najlepszych rozwiązań wdrażających cele dokumentu strategicznego „*Renovation Wave...*” oraz efektywnego systemu finansowania przedsięwzięć.

W sprawach stanowiska KL i współpracy, bardzo proszę o kontakt z p. Dorotą Zawadzka-Stepniak, Dyrektorką Departamentu Energii i Zmian Klimatu w Konfederacji Lewiatan, e-mail: dzawadzka-stepniak@konfederacjalewiatan.pl; tel. 22 55 99 925; tel. kom. 502 117 112.

Z poważaniem,

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Do wiadomości:

Pan Michał Kurtyka - Minister Klimatu i Środowiska

Pan Tadeusz Kościński - Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej

Stanowisko Konfederacji Lewiatan do dokumentu

„A Renovation Wave for Europe - greening our buildings, creating jobs, improving lives” opublikowanego przez Komisję Europejską 14 października 2020 r.

Z ogromnym zainteresowaniem i dużymi oczekiwaniami przyjęliśmy ogłoszony przez Komisję Europejską w dniu 14 października 2020 r. dokument „A Renovation Wave for Europe - greening our buildings, creating jobs, improving lives”. Jego główne założenie - pobudzenie gospodarek krajów Unii Europejskiej poprzez inwestycje w termomodernizację budynków, jest w pełni popierane również przez polskich przedsiębiorców. Oczywiście nie można zapominać, że inwestowanie w efektywność energetyczną budynków, ułatwi w dużym stopniu realizację równie ważnego celu, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej Europy do 2050 roku.

Konfederacja Lewiatan w swoich raportach z 2020 roku: „Impuls energii dla Polski” i „Impuls dla Polski 2020-2022” jednoznacznie wskazuje ile gospodarka Polski może zyskać dzięki masowej termomodernizacji budynków. Mówi się w nich o stworzeniu 85.000 dodatkowych miejsc pracy, czy o tym, że: „Przyspieszona termomodernizacja budynków mieszkalnych (jedno- i wielorodzinnych), użyteczności publicznej oraz obiektów przemysłowych to najskuteczniejszy sposób na zmniejszenie zapotrzebowania na energię niezbędną do ogrzewania zimą i chłodzenia latem. Jej bezpośrednim efektem jest poprawa warunków mieszkalnych (w tym komfort termiczny) i finansowych gospodarstw domowych (zmniejszenie kosztów użytkowania) oraz poprawa jakości życia (czyste powietrze, zdrowy klimat wewnątrz budynków). Jest to także istotny czynnik ograniczania ryzyka ubóstwa energetycznego.”

Według naszej opinii oba te raporty wiążą się ściśle z „Renovation Wave...”, dlatego też chcielibyśmy podkreślić, że:

1. Z zadowoleniem przyjmujemy kierunek polityczny, który potwierdza kluczową rolę budynków w realizacji celów klimatycznych na 2030 r. Osiągnięcie założonego, łącznego poziomu redukcji emisji gazów cieplarnianych o 55% do roku 2030, wymaga redukcji emisji powodowanej przez budynki o 60%.
2. Z zadowoleniem przyjmujemy formalne uznanie, że zarówno ilość budynków poddawanych termomodernizacji jak i głębokość termomodernizacji wymaga zwiększenia. Obecnie średnio w EU tylko 1% budynków rocznie jest przedmiotem modernizacji poprawiających ich efektywność energetyczną a zaledwie w 0,2% przypadków reedukacja zapotrzebowania na energię przekracza 60%. W dokumencie mówi się o dwukrotnym zwiększeniu liczby budynków mieszkalnych i niemieskalnych poddawanych termomodernizacji do roku 2030 i zwiększeniu udziału głębokiej termomodernizacji.
3. Z zadowoleniem przyjmujemy plany wprowadzania minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej istniejących budynków. Zwracamy przy tym uwagę, na równie ważny

LEWIATAN

aspekt, jakim jest komfort i klimat wewnątrz budynku. Należy zadbać, aby wraz z poprawą efektywności energetycznej budynku poprawie ulegały parametry istotne z punktu widzenia zdrowia i komfortu osób w nim przebywających. Postulujemy również, aby projektowane wymagania dotyczące termomodernizacji budynków uwzględniały systemy automatycznego zarządzania energią w budynkach tak, aby stały się one elementem poprawy charakterystyki energetycznej budynków.

4. Wspieramy skupienie się na budynkach użyteczności publicznej, szkołach, szpitalach i dążenie do termomodernizacji budynków będących w najgorszym stanie.
5. Z zadowoleniem przyjmujemy odniesienie się do: gospodarki o obiegu zamkniętym, podejścia opartego na cyklu życia budynków i ich śladzie węglowym oraz zapowiedź wsparcia dogłębnych prac w tej dziedzinie. Może to w istotny sposób wesprzeć takie wprowadzenie zmian w przepisach budowlanych, które uwzględni wpływ emisji dwutlenku węgla w całym cyklu życia budynku.
- 6.

Jeśli chodzi o najważniejsze działania Komisji Europejskiej i harmonogram ich wdrożenia (załącznik do dokumentu „*A Renovation Wave for Europe - greening our buildings, creating jobs, improving lives*”) wyrażamy nadzieję, że polscy europarlamentarzyści aktywnie włączą się w dyskusję i implementację działań w całym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem:

1. Rok 2020

- a. Tworzenie zielonych miejsc pracy, podnoszenie kwalifikacji pracowników z obszaru budownictwa oraz przyciąganie nowych uzdolnionych osób – działania te powinny zostać włączone w krajowe strategie. Rekomendujemy m.in., aby wsparcie dla szkoleń dotyczyło tych zajęć, które obejmują termomodernizację całego budynku ze wszystkimi elementami. Należy też brać pod uwagę w programach szkoleń nowe narzędzie stworzone przez KE – Level(s), które służy do oceny budynków, pod kątem ich wpływu na środowisko.

2. Rok 2021

- a. Rewizja Dyrektywy w sprawie Charakterystyki Energetycznej Budynków (Energy Performance Building Directive – EPBD). Istotnymi elementami zmian są m.in.:
 - i. Wzmocnienie roli świadectw charakterystyki energetycznej (w Polsce wprowadzone zostały Ustawą o charakterystyce energetycznej budynków a ich forma jest określona w stosownym Rozporządzeniu).
 - ii. Wprowadzenie minimalnych wymagań w zakresie charakterystyki energetycznej budynków również dla budynków istniejących (Minimum Energy Performance Standards – MEPS).

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

- iii. Wprowadzenie jednoznacznej definicji „głębokiej termomodernizacji” po to by wsparcie finansowe takich działań opierało się na transparentnych przesłankach.
 - b. Rewizja Dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej (Energy Efficiency Directive – EED). Istotnymi elementami zmian są m.in.:
 - i. Rozszerzenie wymagań w zakresie termomodernizacji na wszystkie budynki publiczne nie tylko będące własnością władz centralnych.
 - ii. Rewizja wymagań w zakresie wykonywania audytów energetycznych o budynki o bardziej skomplikowanej technologii, jak np.: szkoły czy szpitale.
 - c. Prezentacja ogólnych ram w zakresie stosowania projektowania BIM dla obiektów, które są objęte systemem zamówień publicznych, jak również wsparcie dla cyfryzacji sektora budowlanego.
- 3. Rok 2022
 - a. Rozwój narzędzi/kryteriów w obszarze budynków objętych systemem zamówień publicznych, które bazując na systemie Level(s), umożliwią opracowanie jednoznacznych wytycznych dla zamawiającego w zakresie cyklu życia budynku i jego właściwości zapewniających dostosowywanie do zmian klimatu.
- 4. Rok 2023
 - a. Prezentacja propozycji „Paszportu Termomodernizacji Budynku”, który dzięki postępującej cyfryzacji sektora budowlanego będzie mógł być elementem „Cyfrowej Książki Obiektu”. Obecnie w Polsce prowadzi się prace nad stworzeniem Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Opracowany ogólnopolski system IT w sposób bezpośredni ma umożliwić realizację potrzeb obywateli i przedsiębiorców, a w sposób pośredni poprzez zebranie pojedynczych informacji do jednej bazy danych CEEB, pozwoli na podejmowanie kompleksowych, strategicznych decyzji i działań, które pozwolą na poprawę jakości powietrza w Polsce, a w konsekwencji przyczynią się do ochrony zdrowia i bezpieczeństwa obywateli. Warto już zatem na tym etapie pomyśleć jak można do systemu IT włączyć „paszport termomodernizacji budynku”.
 - b. Zaprezentowanie mapy drogowej do roku 2050, pokazującej sposoby dojścia do całkowitego zredukowania emisji CO₂ w całym cyklu życia budynków. Oczywiście elementami tej mapy drogowej będą analizy porównawcze przeprowadzane w tym zakresie w poszczególnych krajach członkowskich.

5. Rok 2024

- a. Przegląd celów w zakresie odzysku materiałów z odpadów budowlanych i rozbiórkowych (construction & demolition waste - CDW) oraz wsparcie dla krajowych systemów wykorzystania surowców wtórnych do produkcji wyrobów budowlanych.

Wszystkie działania, o których mowa powyżej, a które mają być podejmowane w latach 2020-2024, będą miały niezwykle istotny wpływ na sektor budowlany w Polsce. Głównym tego powodem jest fakt, że przedsiębiorstwa przygotowując długoterwałą strategię rozwoju już teraz podejmują decyzje, w którym kierunku ten rozwój powinien następować. Tworzenie nowych rozwiązań wymaga prac badawczo rozwojowych, których nie można przeprowadzić w krótkim czasie. Spełnienie takich wyzwań jak cyfryzacja czy ograniczanie śladu węglowego w cyklu życia budynku pozwoli polskim przedsiębiorcom nie tylko rozwijać się w kraju, ale przede wszystkim zwiększać swój udział w eksporcie. Przykłady polskich producentów okien, czy wyrobów z wełny mineralnej, którzy są największymi eksporterami w UE, pokazuje jasno, że polski sektor budowlany może dzięki nowym inicjatywom stać się kluczowym dla polskiej gospodarki.

Mając na uwadze strategiczny charakter dokumentu „*A renovation wave for Europe...*” chcielibyśmy zgłosić jednocześnie do niego następujące uwagi:

1. Wyrażamy żal, że Komisja Europejska ani nie zaproponowała konkretnego sposobu przeznaczania funduszy UE na termomodernizację, ani nie utworzyła nowego ośrodka/jednostki UE w zakresie termomodernizacji, który mógłby zapewnić jednocześnie i wsparcie, i koordynację działań. Z pewnością potrzeba w tym zakresie więcej konkretnych przedsięwzięć, aby uprościć i usprawnić przepływ strumieni finansowania UE, aby ułatwić do nich dostęp podmiotom wdrażającym projekty w zakresie termomodernizacji.
2. Z dużą ostrożnością podchodzimy do ewentualnego rozszerzenia systemu handlu emisjami (EU ETS) na budynki/zużycie energii do ogrzewania. Miałoby to niewielki wpływ na zwiększenie skali termomodernizacji budynków, natomiast mogłoby negatywnie wpłynąć na politykę w zakresie efektywności energetycznej np. w zakresie rozporządzenia w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego. Obecnie za krajowe strategie i środki zmierzające do ograniczenia emisji z sektorów objętych zakresem przepisów dotyczących wspólnego wysiłku redukcyjnego odpowiedzialne są państwa członkowskie, czyli przykładowo za tworzenie polityk wsparcia termomodernizacji budynków. Dzięki temu w Polsce jest obecnie kilka programów wspierających termomodernizację, co przyczynia się nie tylko do ograniczenia emisji CO₂ ale także do istotnego ograniczania niskich emisji. Zmiana podejścia, może spowodować, że tego typu programy, poprzez system EU ETS, nie będą tworzone.

Podsumowując, uważamy że jednym z kluczowych elementów dokumentu „*A Renovation Wave for Europe - greening our buildings, creating jobs, improving lives*” jest sprawa **efektywnego finansowania przedsięwzięć termomodernizacyjnych**. Mechanizmy finansowe powinny z jednej strony wspierać bezpośrednio inwestycje termomodernizacyjne. Z drugiej strony, powinny też działać stymulująco dla zaangażowania poza publicznych środków w realizację tego typu przedsięwzięć, które mogłyby pochodzić z oszczędności osób fizycznych oraz firm lub sektora bankowego. Dyskusja w tym zakresie wydaje się być najistotniejszym elementem prac w nadchodzących miesiącach. Propozycje Komisji Europejskiej mają być zaprezentowane w roku 2021 i już teraz zwracamy się z prośbą o umożliwienie nam włączenia się w dyskusję nad tym jak najsprawniej będzie można wykorzystać te mechanizmy w sektorze budownictwa w Polsce.

Deklarujemy pełną gotowość współpracy członków Konfederacji Lewiatan nad wypracowaniem najlepszych rozwiązań wdrażających cele dokumentu strategicznego „*Renovation Wave...*” oraz efektywnego systemu finansowania przedsięwzięć.

Konfederacja Lewiatan, KL/528/365/DZS/2020

